

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΣΤΕΛΛΑ TRAVEL» ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗ

Βασίζεται στη «Στέλλα» του Μιχάλη Κακογιάννη. Η ηρωίδα όμως, μια σύγχρονη νέα γυναίκα που αναζητά, όπως και η Μελίνα, την ανεξαρτησία της, σκοτώνει τους εραστές της τραγουδώντας... Ο σκηνοθέτης διάλεξε να παρουσιάσει τη δουλειά του στα παλιά Δημοτικά Σφαγεία Αθηνών

Λένα Δροσάκη, Αινείας Τσαμπίτσ

Μίλτο, κρατάω μαχαίρι

της Εφης Μαρινού

Υπήρξε ο Ζάλογος; Χόρεψαν πράγματι οι Σουλιώτισσες τον τελευταίο χορό και μετά «έχε για» μ' ένα άλμα στον γκρεμό; Αλλά η Στέλλα υπήρξε; Εκείνη η ελεύθερη γυναίκα που δεν σήκωνε μύγα στο σπαθί της; Που στη μέση μιας έρημης πειραιώτικης πλατείας πήγε καταπάνω στο μαχαίρι του Μίλτου κοιτώντας τον εραστή και δολοφόνο της ίσια στα μάτια;

Τη «γνησιότητα» της μέσα στο πέρασμα των χρόνων διερευνά η παράσταση «Στέλλα travel» με υπότιτλο «Η γη της απαγγελίας» σε σκηνοθεσία Γιάννη Σκουρλέτη. Βασισμένη στη θρυλική «Στέλλα» του Μιχάλη Κακογιάννη θα παίζεται από τις 22 Ιουνίου μέχρι και τις 28 Ιουλίου σ' έναν παράξοδο χώρο, αυλακωμένο από τη συνεχή ροή αίματος πριν από χρόνια: τα Δημοτικά Σφαγεία

Αθηνών, στον Ταύρο.

Στέλλα. Η ελευθεριότητα της, ο τρόπος που διαχειριζόταν το σώμα, το πνεύμα, τη γλώσσα, το μυαλό της, τους άλλους μάγευαν το σύμπαν. Ανεξάρτητη, ατίθαση, γνήσια λαϊκή, πιστή, άπιστη, θαρραλέα στη ζωή και τον θάνατο. Αλλά πώς αυτή η μυθική περσόνα, ταυτισμένη μοναδικά με τη μορφή της Μελίνας, εμπνέει έναν σκηνοθέτη τού σήμερα;

«Η φετινή ενασχόληση με κείμενα του Γιώργου Ιωάννου με κράτησε στο ζήτημα της ελληνικότητας» λέει ο Γιάννης Σκουρλέτης. «Να συναντηθώ με πράγματα εγγεγραμμένα στη μνήμη, τη γλώσσα μας, να δώ τις αφετηρίες, τους μύθους που μας διαπαιδαγόησαν κοινωνικά, αισθητικά. Να εξετάσω πώς άλλα μεταμορφώθηκαν, μετουσιώθηκαν, αλλά άντεξαν ή πέθαναν. Ένα τέτοιο τοτεμικό γεγονός είναι η "Στέλλα", ναυαρχίδα της φιλομορφίας του

Κακογιάννη, περασμένη στο κύτταρό μας. Μου έλεγε ένα κορίτσι στην πρόβα ότι η μητέρα της τη νανούριζε με το "Εφτά τραγούδια θα σου πω" και πολύ αργότερα ανακάλυψε περί τίνος πρόκειται. Δηλαδή νέα χρήση, καινούργιο μεταμορφωτικό συμβάν".

Οι συντελεστές της ταινίας συνιστούσαν την τότε Εθνική Ελλάδα: Μιχάλης Κακογιάννης, Μάνος Χατζιδάκις, Γιάννης Τσαρούχης, Μελίνα Μερκούρη, Γιώργος Φούντας. «Κι ενώ η μουσική είναι λόγια, υποδύεται τη λαϊκή, όπως και η ίδια η Μελίνα μια λαϊκή γυναίκα. Αλλά και ολόκληρο το τσαρουχικό σκηνοτικό περνάει μέσα από τη λαϊκότητα. Όλα λειτουργούν μεταμορφωτικά. Η ταινία δεν είναι ηθογραφία. Ο σκηνοθέτης μάς κλείνει το μάτι, σχολιάζει πάνω σ' αυτή τη «μεταφυσική» ύπαρξη της Στέλλας, μιας θεάς. Αυτό που σφάζεται είναι η θεϊκή της φύση. Είναι πλάσμα

ανεξέλεγκτο που δημιουργεί φόβο. Δεν την καταλαβαίνουν, όπως δεν καταλαβαίνουν και τον θάνατο. Μετά την τελευταία σκηνή, την εκτέλεση της Στέλλας, ένα άλλο πρότυπο ανθρώπου αρχίζει να δημιουργείται σε μια μετεμφυλιακή Ελλάδα, όπου ήδη ο μικροασπισμός είναι προ των τειχών σε όλα τα επίπεδα» λέει ο Γιάννης Σκουρλέτης.

Η δική του παράσταση ανιχνεύει τη διαδρομή μιας σύγχρονης Στέλλας. Μιας γυναίκας που εν δυνάμει φέρει τη θεϊκή αύρα, εύθραυστη όμως, που ακούει ελληνικά λαϊκά τραγούδια, αλλά και Νιρβάνα. Ένα ορφανό κορίτσι, τραυματισμένο ψυχικά, που επισκέπτεται το νεκροταφείο πλένοντας με χλωρίνη τον τάφο της αλκοολικής μητέρας της. Θέλει ν' αφήσει το ίχνος της στην Ιστορία, όπως εκείνη η μυθική. Αυτή όμως η Στέλλα σκοτώνει τους εραστές της τραγουδώντας τους: τον

Αντώνη με το «Ο μήνας έχει δεκατρείς» τον Μίλτο με το «Αγάπη που 'γινες δικοπο μαχαίρι». Η ηρωίδα ομολογεί: «Δεν είμαι η Στέλλα. Με λένε Στέλλα»...

Ο λόγος είναι σημερινός, άμεσος, προσιτός. Εκτός από τους δύο πρωταγωνιστές, ένας ακόμα γυναικείος ρόλος, η Μαριέττα, φέρει στοιχεία όλων των γυναικών του έργου, αλλά και στοιχεία από όλες τις Στέλλες...

«Σ' ένα ταξίδι στην Πελοπόννησο με εντυπωσίασε η αρχιτεκτονική και η αισθητική των σκυλαδικών, ακόμα και τα ονόματά τους: "Ηρώδειο", "Δελφοί". Δες και, ερήμην, κουβαλάνε μια αρχαία σχέση θυμίζοντας αρχαίο θέατρο, έτσι όπως είναι η πίστα και πέριξ αυτής οι θαμώνες. Ακόμα και στην τραγουδίστρια, όσο χάλια κι αν είναι, προσδίδεται μια θεϊκή διάσταση. Συνήθως σε παρόμοιες μεταγραφές έργων οι χαρακτήρες και οι ψυχισμοί τους μένουν όπως

είναι, απλώς τοποθετούνται σε διαφορετικό περιβάλλον, σε άλλη αισθητική τοπογραφία. Εμείς, μέσω μιας καινούργιας, συγγενούς δραματουργίας, προσπαθούμε να συναντηθούμε με εκείνη τη Στέλλα» εξηγεί ο σκηνοθέτης.

Τα Παλιά Δημοτικά Σφαγεία Αθηνών, στην Πειραιώς, λειτούργησαν στις αρχές του αιώνα επί πρωθυπουργίας Μπενάκη. Η περιοχή μετά τον πόλεμο μετονομάστηκε σε Ταύρο, επειδή κάποιος ταύρος το είχε σκάσει και τριγυρνούσε επί ώρες στα σφαγεία. Κάπου εκεί υπήρχε κι ένα ταβερνάκι, σαν το μαγαζί της Στέλλας, τον «Παράδεισο».

Σ' αυτή την αλάνα των δεκαπέντε στρεμμάτων θα στηθεί το σκηνοτικό: ένα σουβλατζίδικο, πάλκο με λαμπρόνια στη μέση, τρία μικρόφωνα και πλαστικές καρέκλες ολόγυρα. Το ηχητικό περιβάλλον της παράστασης είναι αυτό της ταινίας, σαν μνήμη που τροφοδοτεί συναισθηματικά τα συμβαίνοντα. Τα κορίτσια με ψηλοτάκουνα παπούτσια, ο άντρας-σχόλιο στον λαϊκό τύπο και συγχρόνως μια πειραγμένη εικόνα του Τσαρούχη.

«Μη φανταστείτε μια Στέλλα τύπου τρανς» επιμένει ο Γιάννης Σκουρλέτης. «Είναι μια σύγχρονη νέα γυναίκα που προσπαθεί να ισορροπήσει, να δημιουργήσει σχέσεις, να πατήσει κάπου, να διερευνήσει τι σημαίνει σήμερα ανεξαρτησία. Η παράσταση είναι μια πενιχρή απόδειξη περί της μη ύπαρξης Θεού. Ένα σχόλιο πάνω στην ομορφιά, στην αμαρτία. Μια ερωτική ιστορία. Μια προσπάθεια απόδειξης ότι το έτος 1955 δεν υπήρξε ποτέ...»

e.marinou@efsyn.gr

INFO: Δημοτικά Σφαγεία Αθηνών. Πειραιώς 225 και Επταλόφου, Ταύρος (δίπλα στο ΚΕΠ Ταύρου). «Στέλλα travel». Σύλληψη-σκηνοθεσία-σκηνογραφία: Γιάννης Σκουρλέτης. Κείμενο: Γλυκερία Μπασδέκη. Μουσική: Κώστας Δαλακούρας. Κοστούμια: Δήμητρα Λιάκουρα. Φωτισμοί: Χριστίνα Θανάσουλα. Γλυπτική: Γεράσιμος Περικλής. Παίζουν: Λένα Δροσάκη, Μαριάνθη Παντελοπούλου, Αινείας Τσαμπίτσ. Αγορά Εισιτηρίων: Ιδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης - Πειραιώς 206, τηλ.: 210-3418550.